

KONFERENCJA REKTORÓW UNIwersYTETÓW POLSKICH

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań
Przewodniczący: prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska

UCHWAŁA NR 389

KONFERENCJI REKTORÓW UNIwersYTETÓW POLSKICH

z dnia 26 maja 2023 r.

w sprawie zwolnienia uczelni publicznych z obowiązków związanych z gromadzeniem i przekazywaniem szczegółowych danych o wydatkach do rejestru umów prowadzonego przez Ministra Finansów, tj. obowiązków wynikających z art. 34a i art. 34b w związku z art. 34 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Z dniem 1 stycznia 2024 r. wchodzi w życie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 ze zm.), znowelizowanej ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o PIT oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2022 poz. 1265) nakładające na jednostki sektora finansów publicznych, w tym uczelnie publiczne, obowiązek prowadzenia rejestru umów, który ma obejmować informacje o umowach zawartych w formie pisemnej, dokumentowej, elektronicznej albo innej formie szczególnej, których wartość przedmiotu przekracza 500 zł, z wyłączeniem informacji o umowach zawartych w wyniku rozstrzygnięcia zamówień oraz konkursów, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Podstawowy cel przytoczonych rozwiązań prawnych związany z zapewnieniem transparentności wydatkowania środków publicznych jest realizowany aktualnie w niezakłócony sposób bez dodatkowych kosztów. Przywołany obowiązek stanowi powielenie, już istniejącego w systemie prawnym, obowiązku udostępniania informacji publicznej w zakresie określonym w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176 ze zm.). Z obowiązku tego uczelnie publiczne wywiązują się rzetelnie, udostępniając wnioskodawcom stosowne informacje, co w praktyce stanowi realizację zasady jawności i przejrzystości wydatkowania środków publicznych. Uniwersytety są również poddawane licznym kontrolom i audytom, zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Informacje z tych procedur są jawne z zachowaniem odpowiednich przepisów. Co roku sprawozdania finansowe uniwersytetów podlegają badaniu przez biegłego rewidenta, a nierzadko sposób wydatkowania środków jest dodatkowo przedmiotem kontroli wielu organów, w tym NIK.

Wydatki ponoszone w ramach umów są ewidencjonowane w systemach księgowych przede wszystkim na podstawie faktur. Zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Finansów od drugiego półrocza 2024 roku zacznie w obrocie gospodarczym funkcjonować faktura elektroniczna. Jeżeli Minister Finansów umożliwi publiczny dostęp do bazy faktur elektronicznych, nie będzie konieczności tworzenia żadnych innych rejestrów w tym zakresie przez inne podmioty, ponieważ informacje zawarte w bazie faktur elektronicznych będą wyczerpujące i kompletne.

Wątpliwości budzi również jakie rodzaje umów i zakres danych powinny być umieszczone

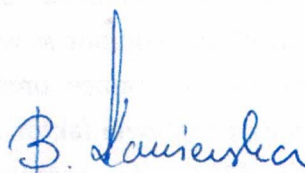
w rejestrze. W zakresie danych jakie powinien zawierać rejestr, konieczne jest zwrócenie uwagi na oznaczenie strony w przypadku umowy zawartej z osobą fizyczną. Wskazanie prawidłowego oznaczenia strony umowy wiąże się z koniecznością podania nie tylko imienia i nazwiska ale też dalszych danych osobowych, takich jak adres, numer PESEL, które umożliwią skuteczne zidentyfikowanie osoby fizycznej, z którą została zawarta umowa. Stąd pojawiają się wątpliwości co do legalności udostępniania wszystkich danych, które zgodnie z nowymi przepisami mają zostać ujęte w rejestrze. Publikacja w tym rejestrze informacji o każdej umowie, zawieranej z osobami fizycznymi z ujawnieniem danych osobowych może zostać uznana za zbyt daleko idącą ingerencją w sferę prywatności tych osób. Z kolei jeżeli w rejestrze umów jako oznaczenie strony umowy zostanie wpisane tylko imię i nazwisko osoby fizycznej z wyłączeniem pozostałych danych, nie będzie możliwe zidentyfikowanie konkretnej osoby, a wówczas cel wprowadzenia jawnego rejestru umów nie zostanie osiągnięty.

Niezależnie od przywołanych, merytorycznych argumentów, przemawiających na niekorzyść wprowadzenia wskazanych rozwiązań, należy dodać, że realizacja przedmiotowego obowiązku wymaga zlecenia wykonania i wdrożenia wewnętrznych specjalnych systemów informatycznych.

Biorąc powyższe pod uwagę nie wydaje się uzasadnione ponoszenie przez uczelnie publiczne dodatkowych kosztów, które przeznaczone byłyby na wydatki związane z realizacją przedmiotowego obowiązku. Jako przedstawiciele środowiska uniwersyteckiego uważamy, że nakładanie na uczelnie kolejnych obowiązków administracyjnych mających zapewnić transparentność wydatkowania środków publicznych jest działaniem nadmiarowym i nie przyniesie społeczeństwu dodatkowych korzyści informacyjnych.

Mając na uwadze wskazane argumenty wnosimy o podjęcie przez MEiN działań legislacyjnych mających na celu zwolnienie uczelni publicznych z obowiązku prowadzenia rejestru umów, o którym mowa w artykule 34a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Uchwała została przyjęta jednomyślnie.

Prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
Przewodnicząca
Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich
Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu